Одлука којом се доноси Закон о Судској полицији Босне и Херцеговине

Користећи се овлаштењима која су Високом представнику дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је Високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II. 1. (д) горе наведеног Споразума, према којем Високи представник "пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са цивилном имплементацијом";

Позивајући се на став XI.2 Закључака Савјета за имплементацију мира који се састао у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру Високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно речено, "доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним", у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са тачком (ц) овог става) и "мјере у сврху обезбјеђења имплементације Мировног споразума на читавој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета";

Позивајући се даље на став 12.1 Декларације Савјета за имплементацију мира са састанка у Мадриду 15. и 16. децембра 1998. године, на којем је јасно речено да поменути Савјет сматра да је успостављање владавине закона, у који ће сви грађани имати повјерења, предуслов за трајни мир, као и за самоодрживу привреду која ће бити у стању да привуче и задржи стране и домаће улагаче;

Позивајући се поред тога и на тачку 3. Анекса II (Владавина закона и Људска права) споменуте Декларације, према којој је оснивање судских институција на државном нивоу, чиме се задовољава потреба утврђена уставом да се рјешавају кривична дјела која почине званичници Босне и Херцеговине у вршењу својих дужности, те изборна питања и питања из области управног права, предуслов за успостављање владавине права у Босни и Херцеговини;

Имајући на уму оснажену стратегију за реформу правосуђа како би се појачали напори у постизању владавине закона у Босни и Херцеговини у периоду 2002/2003. године коју је подржао Управни одбор Савјета за имплементацију мира 28. фебруара 2002. године, и констатујући да је поменута стратегија осмишљена као одговор на позиве власти у Босни и Херцеговини за одлучнијим дјеловањем међународне заједнице у рјешавању проблема криминалитета у привреди, корупције и проблема присутних у основама правосудног система;

Обзиром начињеницу да је Управни одбор Савјета за имплементацију мира 7. маја 2002. године у Сарајеву позвао органе власти БиХ да осигурају брзо успостављање Суда Босне и Херцеговине, подсјећајући органе власти у Босни и Херцеговини да Апелационо одјељење овог Суда мора бити оперативно како би могло рјешавати по изборним жалбама, те позивајући органе власти да одмах пронађу одрживо рјешење проблема локације овог Суда;

Подсјећајући стога да успостављање Судске полиције Босне и Херцеговине, која би била задужена за ефикасно извршавање судских налога и за безбједност унутар зграде суда, представља неопходни предуслов за правилно функционисање Суда Босне и Херцеговине;

Увјерен у витални значај који за Босну и Херцеговину има настојање да се ојача и слиједи владавина закона како би се створила основа за привредни раст и стране инвестиције;

Имајући у виду како хитност тако и потребу оснивања Судске полиције Босне и Херцеговине, те из свих горе наведених разлога

Високи представник овим доноси слиједећу

О Д Л У К У

којом се доноси Закон о Судској полицији Босне и Херцеговине, који се овим прилаже као саставни дио ове одлуке.

Наведени закон ступа на снагу као закон Босне и Херцеговине у складу са одредбама члана 30. истог, на привременој основи, све док Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји овај закон у одговарајућем облику, без амандмана и без додатних услова.

Ова одлука ступа на снагу одмах и објављује се одмах у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Сарајево, 24. јануар 2003

Падду Асхдоњн
Високи представник

НАЦРТ ЗАКОНА О СУДСКОЈ ПОЛИЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Законом оснива се Судска полиција, дефинишу њена овлаштења, организација и средства за рад, права и обавезе, радни односи те друга питања од важности за организацију и рад судске полиције Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: судска полиција).

Члан 2.

Судска полиција врши дужности из своје надлежности као што је прописано законом. Специфична правила и прописи који се тичу дужности Судске полиције доноси Савјет министара на приједлог министра правде.

Члан 3.

Национални састав особља запосленог у судској полицији у принципу одражава националну структуру народа у Босни и Херцеговини.

Члан 4.

Министар правде је одговоран за руковођење Судском полицијом, а командир Судске полиције је одговоран за оперативну контролу судске полиције.

II – ОВЛАШТЕЊА СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Члан 5.

(1) Судска полиција пружа помоћ Суду Босне и Херцеговине и Тужилаштву Босне и Херцеговине као што је прописано законом, у смислу прибављања информација, извршавања налога Суда за принудно привођење свједока, извршавања налога Суда за привођење оптужених лица, спровођења осуђених лица у установе за спровођење санкција изречених пресудама Суда, одржавања реда у судници, обезбјеђивања судија и службеника Суда, као и других лица унутар Суда, интерног обезбјеђивања зграде Суда, те извршавања других налога Суда.

(2) Судска полиција у складу са овим законом такође пружа помоћ у обезбјеђивању увида у службену документацију, укључујући судске и управне списе, а нарочито приликом прибављања неопходних информација, докумената и списа у случају пружања отпора или несарадње од стране било којег службеника у току истраге.

(3) Судска полиција проводи налоге Суда који се односе на претрес имовине и лица, на привремено одузимање предмета, на

обезбјеђивање провођења извршних налога Суда, као и других налога Суда чији је циљ предузимање корака којима се осигурава успјешно одвијање датог судског поступка. Судска полиција у циљу експертизе или оперативне подршке може затражити помоћ служби за провођење закона Босне и Херцеговине, ентитета или Дистрикта Брчко.

Члан 6.

Министар правде на захтјев главног тужиоца Босне и Херцеговине склапа посебни споразум о пружању помоћи судске полиције Тужилаштву Босне и Херцеговине.

III – ОРГАНИЗАЦИЈА И СРЕДСТВА ЗА РАД СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Члан 7.

Унутрашња организација судске полиције регулише се подзаконским актима које на приједлог министра правде доноси Савјет министара.

Члан 8.

(1) Командир судске полиције руководи радом судске полиције на начин дефинисан прописима које доноси министар правде у складу са чланом 9. овог Закона.

(2) За командира судске полиције може бити постављено свако лице које има најмање ВИ степен стручне спреме (виша стручна спрема) и седам година радног искуства као службеник судске полиције или искуства на сличним задацима у службама за проведбу закона.

(3) Командира судске полиције именује министар правде.

Члан 9.

Вијеће министара Босне и Херцеговине на приједлог министра правде одређује укупни број службеника судске полиције.

Члан 10.

Средства за рад судске полиције издвајају се из буџета институција Босне и Херцеговине.

Члан 11.

Министарство правде врши набавку и финансијске операције за судску полицију.

IV – ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПРИПАДНИКА СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Члан 12.

(1) Службеници судске полиције су наоружани и униформисани.

(2) Министарство правде судској полицији набавља неопходну опрему за извршавање својих дужности.

(3) Службенику судске полиције издаје се службена легитимација која потврђује његову функцију службеника судске полиције и његово право да носи и користи оружје.

(4) Министарство правде издаје службене легитимације службеницима судске полиције.

Члан 13.

У оквиру обављања својих дужности или задатака, службеници Судске полиције дужни су штитити људске животе и достојанство, те на одговарајући начин реаговати у ситуацијама у којима су ови интереси угрожени. У тим приликама они смију примјењивати само она средства присиле која су одређена овим Законом, а која су апсолутно неопходна и којима се постиже успјешно обављање њихових дужности и задатака уз минимум штетних посљедица; у супротном ће се сматрати одговорнима у складу са овим и другим релевантним законским прописима.

Члан 14.

(1) Службеници судске полиције приликом обављања својих дужности могу прибјећи употреби одговарајуће и неопходне пропорционалне силе само у случајевима када је иста неопходна

да би се спријечио физички напад на судије, тужиоце, остале службенике Суда, те било која друга лица за чију су заштиту они задужени, а такође и у циљу спрјечавања бијега свједока, осумњичених и осуђених лица, или наношења материјалне штете Суду.

(2) Пропорционална физичка присила може се примијенити такође и када је то неопходно ради савладавања отпора лица на које се односи извршење налога Суда.

Члан 15.

(1) Уколико примјеном метода присиле из члана 14. овог Закона службеник судске полиције не може осигурати заштиту или обављање својих дужности, дозвољава се употреба ватреног оружја уколико не постоји никакав други начин да се:

a. заштите животи које је тај службеник у обавези да штити;

b. избјегне тренутни напад којим се угрожава живот или животи судија, тужилаца или других службеника Суда, те других лица које је тај службеник у обавези да штити;

c. спријечи бијег осумњиченог, оптуженог или осуђеног лица којег тај службеник чува, приводи или спроводи, уколико специфичне околности оправдавају бојазан да би такво лице могло употријебити ватрено оружје против неког трећег лица, или ако се такав развој догађаја може наслутити из начина извршења, посљедица или других околности кривичног дјела које је то лице починило.

(2) Када постоји оправдан разлог за употребу ватреног оружја, службеник судске полиције ће се уколико је то могуће прво представити и упутити јасно упозорење да ће употријебити ватрено оружје.

(3) Службеник судске полиције даје довољно времена да се његово упозорење испоштује, осим у ситуацијама када би га то

изложило ризику или озбиљно угрозило живот или тијело других лица, или када околности намећу потребу за тренутном акцијом.

(4) Службеник судске полиције је приликом употребе ватреног оружја дужан штитити животе других лица, уз обавезу да одмах поднесе писмени извјештај командиру судске полиције о свакој таквој употреби ватреног оружја. Командир судске полиције је обавезан да министру за безбједност одмах поднесе писмени извјештај о свакој употреби средстава присиле и ватреног оружја.

(5) Службеници судске полиције не смију испаљивати хице упозорења нити пуцати на возила у покрету у ситуацијама када је у току потјера, осим ако се дато возило користи као средство за наношење повреда службеницима судске полиције или другим лицима, или ако је то неопходно како би се спријечило наношење тешких или смртних повреда узрокованих хицима из ватреног оружја испаљеним на службенике судске полиције или друга лица.

Члан 16.

(1) Службеник судске полиције који своје задатке извршава као дио групе ватрено оружје може користити само по наредби заповједника те групе.

(2) Наредба за употребу ватреног оружја из става 1. овог члана може се издати само у случајевима и у условима одређеним овим законом.

Члан 17.

Након прибављеног мишљења министра за безбједност, министар правде доноси детаљне прописе о употреби ватреног оружја и других средстава присиле.

Члан 18.

Приликом хапшења осумњиченог, оптуженог или осуђеног лица које се спроводи у установу за извршавање санкција, службеник

судске полиције може ступити на туђу имовину или ући у туђе просторије у складу са одредбама Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине и другим законима.

Члан 19.

(1) Уколико је против службеника судске полиције покренут или се води кривични, прекршајни или парнични поступак због употребе ватреног оружја, средстава присиле или других интервенција у току обављања или у вези са вршењем дужности или задатака, Босна и Херцеговина ће за то лице на суду обезбиједити одбрану и пружити сваку другу правну подршку у вези са вођењем тог поступка.

(2) Правна подршка се такође пружа и службенику судске полиције или ако је потребно и његовој породици, уколико су исти жртве у поступку за накнаду за претрпљену штету, ако му је та штета нанесена у току обављања или у вези са вршењем службених дужности и задатака.

(3) Босна и Херцеговина неће пружати правну подршку из ставова 1. и 2. овог члана службенику којем је у конкретном предмету изречена дисциплинска мјера прекида радног односа због намјерног кршења или злоупотребе овлаштења у току обављања својих дужности и задатака, или у случају да је Босна и Херцеговина поднијела кривичну пријаву против тог службеника.

Члан 20.

(1) Лица која на захтјев службеника судске полиције или на своју властиту иницијативу пруже помоћ у савладавању лица које пружа отпор, или у хватању бјегунца, а која том приликом претрпе озљеду, добију неку болест, или на дуже вријеме буду онемогућена да обављају своје послове, имају право на исте повластице у смислу социјалног осигурања као што је то случај са лицима која су запослена на пуно радно вријеме у институцијама Босне и Херцеговине.

(2) У случају да лице из става 1. овог члана изгуби живот приликом пружања помоћи службенику судске полиције, трошкове сахране сноси судска полиција.

(3) У случају из става 2. овог члана, породица или лице које је издржавао погинули има право на једнократну финансијску помоћ која не може бити мања од износа укупне плате коју је погинули остварио у посљедњих шест мјесеци. Уколико је погинули био незапослен, износ ове финансијске помоћи одређује министар правде.

Члан 21.

(1) Службеници судске полиције обавезни су чувати службену тајну.

(2) Министарство правде одређује шта се тачно подразумијева под службеном тајном, затим начин чувања службене тајне, те услове за изузеће од обавезе чувања службене тајне.

V – ЗАПОШЉАВАЊЕ И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

1. Запошљавање

Члан 22.

Одредбе из закона Босне и Херцеговине о запошљавању у државним институцијама сходно се примјењују на запошљавање у судској полицији, осим ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 23.

(1) Поред услова прописаних законима Босне и Херцегоивине о запошљавању у државним институцијама, лице које се запошљава као службеник судске полиције мора испуњавати здравствене и психофизичке услове у складу са стандардима прописаним за службенике полиције, као што је дефинисано прописима које доноси министар правде.

(2) Одговарајућа здравствена установа коју одређује министар

правде оцјењује здравствену и психофизичку спремност лица из става 1. овог члана.

Члан 24.

Министар правде регулише сва права и обавезе које се односе на запошљавање, здравствено, пензионо и инвалидско осигурање, као и сва друга права која се односе на рад судске полиције.

2. Дисциплинска одговорност

Члан 25.

Службеници судске полиције сносе дисциплинску одговорност за кршења своје радне обавезе.

Члан 26.

(1) Озбиљне повреде радне обавезе јесу како слиједи:

a) непрописна употреба силе;

b) немарно обављање задатака и дужности које могу узроковати кршење прописа о чувању службене тајне или одавању такве тајне;

c) самовољно напуштање радног мјеста или мјеста са којег се обезбјеђује заштита зграда или лица;

d) непредузимање одговарајућих активности или предузимање недовољних активности у оквиру својих обавеза, неопходних за безбједност судија и других службеника Суда, као и интерну безбједност Суда, лица и повјерених ствари;

e) незаконита додјела средстава, или незаконито стицање личне и материјалне користи у вези обављања редовних задатака и дужности;

f) непредузимање мјера или предузимање неодговарајућих мјера или непружање помоћи у оквиру својих права и одговорности према другим службеницима који обављају службене

активности;

g) прикривање чињеница у смислу времена, обима и начина обављања службених активности или употребе средстава силе од стране службеника судске полиције када је предузимањем тих активности или употребом силе почињена тешка повреда радне дужности;

h) непружање правне и друге професионалне помоћи у оквиру својих права и обавеза према страни која није упозната са својим законским правима;

i) избјегавање обавеза у вези професионалних квалификација и даљњег усавршавања;

j) избјегавање љекарских прегледа у сврху одређивања радне способности;

k) ангажовање на пословима ван службе без одобрења командира судске полиције.

Члан 27.

(1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности службеника судске полиције покреће и води министар правде.

(2) Министар правде одређује дисциплински поступак за утврђивање дисциплинске одговорности службеника судске полиције.

Члан 28.

(1) Службеник судске полиције привремено се суспендује са радног мјеста на које је био одређен, или из судске полиције, уколико је против њега покренут кривични или дисциплински поступак због тешке повреде радне обавезе. Ову суспензију изриче командир судске полиције уколико се на основу природе кривичног дјела или озбиљности наводне повреде радне обавезе, околности под којима су то дјело или повреда почињени, као и других околности, може основано закључити да би по интересе

судске полиције било штетно ако би тај службеник судске полиције остао на положају на који је одређен, или у судској полицији уопште.

(2) У случају из става 1. овог члана, службенику судске полиције који је привремено удаљен из службе одузима се оружје, службена легитимација и значка, а такође не смије носити униформу за вријеме трајања суспензије. Овом службенику се такође може смањити или суспендовати плата, а може се и распоредити на канцеларијске послове за вријеме трајања суспензије.

VI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

(1) Министарство правде у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закона доноси прописе неопходне за примјену одредби овог Закона, нарочито у слиједећим областима:

a. законска одговорност и компензација за штету причињену од стране судске полиције у току обављања дужности;

b. прописи којима се регулише запошљавање, особље и служба, укључујући и број запослених;

c. начин финансирања;

d. сарадња, како на домаћем тако и на међународном нивоу, са другим органима за проведбу закона, судовима и тужилаштвима.

Члан 30.

Овај Закон се објављује у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, и ступа на снагу осам дана након објављивања.